RETTENS KENDELSE (Anden Afdeling)

28. november 2005 *

I sag T-94/04,

European Environmental Bureau (EEB), Bruxelles (Belgien)

Pesticides Action Network Europe, London (Det Forenede Kongerige)

International Union of Food, Agricultural, Hotel, Restaurant, Catering, Tobacco and Allied Workers' Associations (IUF), Genève (Schweiz)

European Federation of Trade Unions in the Food, Agricultural and Tourism sectors and allied branches (EFFAT), Bruxelles

Stichting Natuur en Milieu, Utrecht (Nederlandene)

Svenska Naturskyddföreningen, Stockholm (Sverige),

ved avocats P. van den Biesen, G. Vandersanden og B. Arentz,

sagsøgere,

* Processprog: engelsk.

mod

Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber ved B. Doherty, som befuldmægtiget, og med valgt adresse i Luxembourg,

sagsøgt,

støttet af:

Syngenta Ltd, Guildford (Det Forenede Kongerige), ved solicitor C. Simpson og barrister D. Abrahams,

intervenient,

angående en påstand om annullation af Kommissionens direktiv 2003/112/EF af 1. december 2003 om ændring af Rådets direktiv 91/414/EØF for at optage paraquat som aktivt stof (EUT L 321, s. 32),

har

DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABERS RET
I FØRSTE INSTANS (Anden Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, J. Pirrung, og dommerne A.W.H. Meij og I. Pelikánová,

justitssekretær: E. Coulon,

afsagt følgende

Kendelse

Retsforskrifter

Direktiv 91/414/EØF

1 Artikel 4 i Rådets direktiv 91/414/EØF af 15. juli 1991 om markedsføring af plantebeskyttelsesmidler (EFT L 230, s. 1) fastsætter betingelserne og den almindelige procedure, der skal anvendes ved meddelelse af, kontrol med og tilbagekaldelse af godkendelse til markedsføring af plantebeskyttelsesmidler. I denne forbindelse præciseres i direktivets artikel 4, stk. 1, litra a), at kun de plantebeskyttelsesmidler, hvis aktive stoffer er anført i bilag I, kan godkendes.

2 De betingelser, der kræves for at få optaget aktive stoffer i bilag I, præciseres i artikel 5 i direktiv 91/414. Denne optagelse er kun mulig, såfremt det henset til den eksisterende videnskabelige og tekniske viden kan forventes, at de plantebeskyttelsesmidler, der indeholder det pågældende aktive stof, opfylder visse betingelser med hensyn til ikke at være skadelige for menneskers og dyrs sundhed og for miljøet.

3 Direktivets artikel 8, stk. 2, foreskriver, at en medlemsstat uanset direktivets artikel 4 i en overgangsperiode kan tillade markedsføring på sit område af plantebeskyttelsesmidler, der indeholder aktive stoffer, som ikke er opført i bilag I, og som allerede var på markedet to år efter meddelelsen af direktivet, dvs. den 26. juli 1993.

4 De aktive stoffer, der er indeholdt i de plantebeskyttelsesmidler, der er omfattet af undtagelsen i direktivets artikel 8, stk. 2, er genstand for en gradvis undersøgelse i forbindelse med et arbejdsprogram fra Kommissionen.

Forordning (EØF) nr. 3600/92

5 Artikel 5 i Kommissionens forordning (EØF) nr. 3600/92 af 11. december 1992 om de nærmere bestemmelser for iværksættelsen af første fase af det arbejdsprogram, der er omhandlet i artikel 8, stk. 2, i direktiv 91/414/EØF (EFT L 366, s. 10), bestemmer, at Kommissionen udfærdiger listen over de aktive stoffer, der skal vurderes, og udpeger en rapporterende medlemsstat med henblik på vurderingen af hvert aktivt stof.

6 Det følger af artikel 6 og 7 i forordning nr. 3600/92, at den medlemsstat, der er blevet udpeget som rapporterende medlemsstat, skal vurdere det pågældende aktive stof og tilstille Kommissionen en rapport om dens vurdering af aktmappen med en henstilling om at optage det aktive stof i direktivets bilag I eller træffe andre foranstaltninger, såsom at fjerne det fra markedet.

7 Kommissionen overdrager herefter opgaven med undersøgelse af aktmappen og vurderingsrapporten til Den Stående Komité for Fødevarekæden og Dyresundhed, der er oprettet ved artikel 58 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 178/2002 af 28. januar 2002 om generelle principper og krav i fødevarelovgivningen, om oprettelse af Den Europæiske Fødevaresikkerhedsautoritet og om procedurer vedrørende fødevaresikkerhed (EFT L 31, s. 1).

8 Artikel 7, stk. 3a, i forordning nr. 3600/92, der blev indsat ved Kommissionens forordning (EF) nr. 1199/97 af 27. juni 1997 om ændring af forordning nr. 3600/92 (EFT L 170, s. 19), bestemmer, at Kommissionen forelægger komitéen et lovudkast, som kan antage forskellige former. Hvis det foreslås at optage det aktive stof i direktivets bilag I, er der tale om et udkast til direktiv. Hvis udkastet tilsigter at træffe negative foranstaltninger mod det aktive stof, herunder at trække godkendelsen af plantebeskyttelsesmidler, der indeholder det aktive stof, tilbage, kan Kommissionen foreslå et udkast til beslutning rettet til medlemsstaterne.

Tvistens baggrund

9 Der er seks sagsøgere. Den første er European Environmental Bureau (EEB), en belgisk sammenslutning, hvis vedtægtsbestemte formål bl.a. er at fremme beskyttelsen og bevarelsen af miljøet i landene i Den Europæiske Union. EEB deltager i forskellige af Kommissionens rådgivende organer, bl.a. i den stående gruppe »Plantebeskyttelse« og den rådgivende komité »Landbrug og miljø«. Sammenslutningen er ligeledes medlem af European Habitats Forum og har derved status som deltagende part og observatør i forbindelse med Rådets direktiv 92/43/EØF af 21. maj 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter (EFT L 206, s. 7).

10 Den anden sagsøger, Pesticides Action Network Europe, er et britisk selskab, hvis formål er at fremme varige alternative løsninger som alternativ til brug af pesticider. Selskabet har deltaget i Stakeholders' Conference on the Development of a Thematic Strategy on the Sustainable Use of Pesticides, som blev afholdt af Kommissionen den 4. november 2002.

11 Den tredje sagsøger, International Union of Food, Agricultural, Hotel, Restaurant, Catering, Tobacco and Allied Workers' Associations (IUF), er et internationalt forbund af nationale faglige organisationer, som repræsenterer arbejdstagere beskæftiget inden for forskellige sektorer, herunder sektoren for landbrug og plantager. Ifølge vedtægterne har IUF bl.a. til formål at varetage de generelle og specifikke interesser for arbejdstager i alle medlemsstater, der er beskæftiget inden for de sektorer, som forbundet dækker. IUF er medlem af Den Europæiske Faglige Samarbejdsorganisation, der er anerkendt af EU som den eneste tværfaglige faglige organisation, der er repræsentativ på europæisk plan.

12 European Federation of Trade Unions in the Food, Agricultural and Tourism sectors and allied branches (EFFAT) er en belgisk sammenslutning, som er en af de regionale grene af IUF. EFFAT deltager i forskellige rådgivende organer oprettet af Kommissionen, herunder den stående gruppe »Plantebeskyttelse« og den rådgivende komité »Landbrug og Miljø«.

13 Den femte sagsøger, Stichting Natuur en Milieu (herefter »Natuur en Milieu«), er en nederlandsk fond, som ifølge vedtægterne bl.a. har til formål »at tilbyde en stemme til de elementer, som ikke har nogen«, og at tilbyde en levende natur og et sundt miljø til de nuværende og kommende generationer. Fonden er medlem af EEB.

14 Den sjette sagsøger, Svenska Naturskyddföreningen (herefter »Naturskyddföreningen«), er en svensk forening, hvis vedtægtsbestemte formål bl.a. er at mobilisere offentligheden og øve indflydelse på beslutningsprocessen for så vidt angår beskyttelsen af naturen og miljøet og at arbejde for beskyttelse og bevarelse af de zoner, som har økologisk interesse. Naturskyddföreningen er i øvrigt ejer af en gård, Osaby, i sydøst-Sverige, hvis landbrugsaktiviteter er garanteret som værende fuldstændigt økologiske. Ifølge sagsøgerne udgør det sted, hvor Osaby er beliggende, og den unikke karakter af de biotoper, som er bevaret her, et fuldstændigt bæredygtigt levested for padder som Triturius cristatus og Rana Arvalis, som er beskyttet af direktiv 92/43.

15 I juli 1993 underrettede en række virksomheder, heriblandt Syngenta Ltd, Kommissionen om, at de gerne så paraquet optaget i bilag I til direktiv 91/414.

16 Punkt 83 i bilag I til forordning nr. 3600/92 nævner paraquat som et af de stoffer, der er omfattet af første fase i Kommissionens arbejdsprogram, som er omhandlet i artikel 8, stk. 2, i direktiv 91/414.

17 Kommissionens forordning (EF) nr. 933/94 af 27. april 1994 om gennemførelsesbestemmelser til forordning (EØF) nr. 3600/92 for så vidt angår aktive stoffer i plantebeskyttelsesmidler og udpegning af rapporterende medlemsstater (EFT L 107, s. 8) udpegede Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirland som rapporterende medlemsstat for paraquat.

18 Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirland fremlagde den 31. oktober 1996 vurderingsrapporter og tilsvarende henstillinger i henhold til bestemmelserne i artikel 7, stk. 1, litra c), i forordning nr. 3600/92. Vurderingsrapporten blev undersøgt af medlemsstaterne og af Kommissionen i Den Stående Komité for Fødevarekæden og Dyresundhed.

19 Den 12. juni 2003 opfordrede EEB, Pesticides Action Network Europe og Naturskyddföreningen de europæiske miljøministre og Kommissionen til ikke at optage paraquat i bilag I til direktiv 91/414. Den 25. september 2003 rettede EFFAT i øvrigt den samme opfordring til medlemmerne af de europæiske institutioner.

Den anfægtede retsakt

20 Den 1. december 2003 udstedte Kommissionen direktiv 2003/112/EF om ændring af direktiv 91/414 for at optage paraquat som aktivt stof (EUT L 321, s. 32, herefter »den anfægtede retsakt«).

21 Det fremgår af artikel 1 og af bilaget til den anfægtede retsakt, at paraquat indsættes i bilag 1 i direktiv 91/114. I øvrigt følger det af bilaget til den anfægtede retsakt, at paraquat udelukkende kan anvendes som herbicid, og at visse spredningsmetoder for produkter indeholdende dette stof er forbudt.

22 Artikel 2 i den anfægtede retsakt bestemmer bl.a., at medlemsstaterne senest den 30. april 2005 vedtager og offentliggør de nødvendige love og administrative bestemmelser for at efterkomme den anfægtede retsakt. Medlemsstaterne underretter straks Kommissionen herom og anvender disse bestemmelser fra den 1. maj 2005.

23 Artikel 3 i den anfægtede retsakt pålægger bl.a. medlemsstaterne at tage godkendelsen af hvert plantebeskyttelsesmiddel, der indeholder paraquat, op til fornyet overvejelse for at sikre, at kravene for hvert af disse aktive stoffer i bilag I til direktiv 91/414/EØF er opfyldt.

24 I henhold til artikel 4, stk. 1, i den anfægtede retsakt sørger medlemsstaterne for, at godkendelsesindehaverne senest den 31. marts 2008 indsender en rapport om virkningerne af risikoreducerende foranstaltninger, som skal anvendes inden for et brugersikkerhedsprogram og gennemførelse af fremskridt med hensyn til paraquat-formuleringer. Det anføres ligeledes i bestemmelsen, at medlemsstaterne straks videregiver oplysningerne til Kommissionen. Artikel 4, afsnit 2, i den anfægtede retsakt bestemmer, at Kommissionen forelægger Den Stående Komité for Fødevarekæden og Dyresundhed en rapport om anvendelsen af dette direktiv med angivelse af, om optagelse i bilag I fortsat er opfyldt, og Kommissionen kan foreslå sådanne ændringer af dette direktiv, om nødvendigt også fjernelse fra bilag I, som den finder nødvendige.

25 Artikel 5 i den anfægtede retsakt foreskriver, at direktivet træder i kraft den 1. november 2004.

26 Endelig bestemmes i artikel 6 i den anfægtede retsakt, at direktivet er rettet til medlemsstaterne.

Retsforhandlinger og parternes påstande

27 Ved stævning indleveret til Rettens Justitskontor den 27. februar 2004 har sagsøgerne anlagt nærværende søgsmål.

28 Ved særskilt dokument indleveret til Rettens Justitskontor den 18. maj 2004 har Kommissionen fremsat en formalitetsindsigelse i henhold til artikel 114 i Rettens procesreglement. Sagsøgerne har indleveret deres bemærkninger til formalitetsindsigelsen den 30. juli 2004.

29 Ved dokument indleveret til Rettens Justitskontor den 9. juni 2004 har Syngenta Ltd anmodet om tilladelse til at intervenere i denne sag til støtte for Kommissionen. Ved kendelse af 14. oktober 2004 har formanden for Rettens Anden Afdeling tilladt denne intervention. Intervenienten har ikke indgivet skriftligt indlæg inden for den fastsatte frist.

30 Sagsøgerne har nedlagt følgende påstande:

— Den anfægtede retsakt annulleres.

— Kommissionen tilpligtes at betale sagens omkostninger.

31 Kommissionen har nedlagt følgende påstande:

— Sagen afvises.

— Sagsøgerne tilpligtes at betale sagens omkostninger.

Retlige bemærkninger

32 I henhold til procesreglementets artikel 114, stk. 1, kan Retten, såfremt en part fremsætter begæring herom, tage stilling til, om sagen bør afvises, uden at indlede behandlingen af sagens realitet. I henhold til samme artikels stk. 3 forhandles der mundtligt om begæringen, medmindre Retten bestemmer andet. I denne sag finder Retten, at de oplysninger, der fremgår af sagen, er tilstrækkelige, og at det ikke er nødvendigt at indlede den mundtlige forhandling.

Om formalitetsindsigelsen vedrørende karakteren af den anfægtede retsakt

33 Kommissionen har anført, at artikel 230, stk. 4, EF ikke nævner muligheden for, at en fysisk eller juridisk person kan anfægte et direktiv. Følgelig anmoder sagsøgerne ved at opfordre Retten til at annullere den anfægtede retsakt Fællesskabets retsinstanser om at bortse fra den præcise ordlyd af artikel 230, stk. 4, EF. Under alle omstændigheder må søgsmålet til prøvelse af den anfægtede retsakt afvises fra realitetsbehandling som følge af direktivers normative karakter.

34 Retten skal hertil bemærke, at den omstændighed, at artikel 230, stk. 4, EF ikke udtrykkeligt omhandler spørgsmålet om, hvorvidt annullationssøgsmål, der er anlagt af borgere til anfægtelse af et direktiv, skal realitetsbehandles, i modsætning til det af Kommissionen påståede ikke er tilstrækkelig til, at sådanne søgsmål skal afvises fra realitetsbehandling (jf. Rettens kendelse af 6.5.2003, sag T-321/02, Vannieuwenhuyze-Morin mod Parlamentet og Rådet, Sml. II, s. 1997, præmis 21 og den deri nævnte retspraksis). Fællesskabets institutioner kan nemlig ikke udelukke den retsbeskyttelse, som denne bestemmelse i traktaten giver privatpersoner, alene ved valg af formen for den omhandlede retsakt (jf. Rettens kendelse af 14.1.2002, sag T-84/01, Association contre l'heure d'été mod Parlamentet og Rådet, Sml. II, s. 99, præmis 23 og den deri nævnte retspraksis).

35 Kommissionen har ligeledes med urette anført, at en retsakts normative karakter er til hinder for, at den gøres til genstand for et annullationssøgsmål anlagt af privatpersoner. Det følger nemlig af retspraksis, at selv en normativ retsakt, som gælder for alle de berørte erhvervsdrivende, under visse omstændigheder kan berøre visse af dem umiddelbart og individuelt (Domstolens dom af 16.5.1991, sag C-358/89, Extramet Industrie mod Rådet, Sml. I, s. 2501, præmis 13, af 18.5.1994, sag C-309/89, Codorniu mod Rådet, Sml. I, s. 1853, præmis 19, og af 22.11.2001, sag C-451/98, Antillean Rice Mills mod Rådet, Sml. I, s. 8949, præmis 46, samt Rettens dom af 6.12.2001, sag T-43/98, Emesa Sugar mod Rådet, Sml. II, s. 3519, præmis 47).

36 Under disse omstændigheder bør formalitetsindsigelsen vedrørende karakteren af den anfægtede retsakt forkastes.

Om formalitetsindsigelsen om, at sagsøgerne ikke har søgsmålskompetence

Parternes argumenter

37 Kommissionen har bestridt, at sagsøgerne er umiddelbart og individuelt berørt af den anfægtede retsakt. Kommissionen har hvad angår spørgsmålet, om sagsøgerne er individuelt berørt af den anfægtede retsakt, anført, at fysiske eller juridiske personer kun kan være individuelt berørt af en retsforskrift, såfremt de rammes på grund af visse egenskaber, som er særlige for dem, eller på grund af en faktisk situation, der adskiller dem fra alle andre og derfor individualiserer dem på lignende måde som en adressat (jf. Domstolens dom af 1.4.2004, sag C-263/02 P, Kommissionen mod Jégo-Quéré, Sml. I, s. 3425, præmis 45 og den deri nævnte retspraksis). Dette er imidlertid ikke tilfældet i denne sag.

38 Sagsøgerne har anført, at de er umiddelbart og individuelt berørt af den anfægtede retsakt.

39 Hvad angår betingelsen om individuel berøring har sagsøgerne for det første anført, at de er særligt berørt af den anfægtede retsakt, eftersom den enkelte sagsøgers aktiviteter er at varetage de overordnede interesser, som står på spil i denne sag, nemlig beskyttelsen af miljøet og den offentlige sundhed. EEB, Natuur en Milieu og Naturskyddföreningen er således aktive inden for beskyttelsen af miljøet og bevaring af naturen, herunder vilde dyr og planter, inden for rammerne af direktiv 92/43. IUF

og EFFAT er for deres vedkommende aktive inden for beskyttelsen af arbejdstagernes interesser, navnlig arbejdstagerne inden for landbruget, herunder beskyttelsen af deres sundhed. Den anfægtede retsakt berører i særdeleshed disse interesser, da den i strid med fællesskabsretten fører til en »nedsat« beskyttelse af disse interesser. Sagsøgerne har tilføjet, at den anfægtede retsakt navnlig berører Naturskyddföreningen, hvis ejendomsrettigheder står på spil i denne sag.

40 Sagsøgerne har for det andet anført, at EEB og EFFAT har en særlig status som rådgivere for Kommissionen og de øvrige EU-institutioner inden for deres respektive kompetenceområder, at Natuur en Milieu, Naturskyddföreningen og IUF har en tilsvarende status i forhold til andre nationale eller supranationale myndigheder, og at visse af sagsøgerne i overensstemmelse med deres vedtægtsbestemte formål udtrykkeligt har anmodet Kommissionen om ikke at optage paraquat i bilag I til direktiv 91/414.

41 Sagsøgerne har for det tredje nærmere bestemt anført, at Natuur en Milieu i den nederlandske retsorden anses for at være umiddelbart og individuelt berørt af overtrædelser af retsregler, som beskytter interesser vedrørende miljøet og vilde planter, og at det forholder sig ligeledes i svensk ret for så vidt angår Naturskyddföreningen.

42 Sagsøgerne har for det fjerde anført, at antagelsen til realitetsbehandling af deres søgsmål er nødvendigt af hensyn til kravet om en effektiv domstolsbeskyttelse, til overholdelsen af princippet om ligestilling af parterne og til forslaget til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om anvendelse af Århus-konventionens bestemmelser om adgang til oplysninger, offentlig deltagelse i beslutningsprocesser samt adgang til klage og domstolsprøvelse på miljøområdet på Det Europæiske Fællesskabs institutioner og organer (KOM/2003/0622 endelig, herefter »forslaget til Århus-forordningen«).

43 Sagsøgerne har hvad først angår nødvendigheden af at sikre dem en effektiv domstolsbeskyttelse anført, at en annullation af den anfægtede retsakt forhindrer, at der iværksættes et stort antal komplekse, langvarige og bekostelige godkendelsesprocedurer i forskellige medlemsstater. Hvis sagsøgerne skal rette henvendelse til de nationale retter, vil det ifølge sagsøgerne være nødvendigt for dem at overvåge eventuelle indgivelser af godkendelsesansøgninger i alle medlemsstaterne, at sætte sig ind i retssystemet i de medlemsstater, som har fået forelagt en ansøgning om markedsføringstilladelse, og at anlægge retssager ved de kompetente nationale retter. Som følge af princippet om gensidig anerkendelse i artikel 10 i direktiv 91/414 skal de sagsøgere, som ønsker at anfægte markedsføringen af produkter indeholdende paraquat, endvidere intervenere i alle de nationale retssager. Endelig har sagsøgerne anført, at der i modsætning til det af Kommissionen påståede ikke herved er tale om et spørgsmål om ren bekvemmelighed, eftersom det praktisk taget er umuligt, at en national ret tager stilling til gyldigheden af den anfægtede retsakt. Heraf følger, at sagsøgerne, henset til effektiviteten af de retsmidler, der står til rådighed for dem, i henhold til artikel 6 og 13 i den europæiske konvention til beskyttelse af menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder (herefter »EMRK«), som gælder for Retten i henhold til artikel 6, stk. 2, EU, er berettigede til at anlægge nærværende sag ved Retten.

44 Hvad dernæst angår princippet om ligestilling af parterne har sagsøgerne først anført, at et søgsmål til prøvelse af den anfægtede retsakt anlagt af en producent af paraquat, såsom Syngenta, vil blive fremmet til påkendelse i henhold til artikel 20, stk. 4, EF, således som det fremgår af Rettens kendelse af 24. januar 2001, Iberotam m.fl. mod Kommissionen (forenede sager T-112/00 og T-122/00, Sml. II, s. 97, præmis 79). Princippet om ligestilling af parterne, som er fastslået i artikel 6, 13 og 14 i EMRK, kræver imidlertid, at parter, for hvilke en af Kommissionen vedtaget retsakt har modstridende virkninger, kan råde over samme muligheder med hensyn til retsmidler. Sagsøgerne har herved tilføjet, at Domstolens dom af 10. december 1969, Eridania m.fl. mod Kommissionen (forenede sager 10/68 og 18/68, Sml. 1969, s. 117, org.ref.: Rec. s. 459), hvorefter privatpersoners søgsmålskompetence ikke kan følge alene af den omstændighed, at de er i konkurrence med adressaterne for den anfægtede retsakt, er irrelevant i nærværende sag, idet denne dom vedrører konkurrenceforhold, som slet ikke foreligger i det foreliggende tilfælde.

45 Sagsøgerne har endelig anført, at deres søgsmål skal antages til realitetsbehandling, henset til begrundelsen for forslaget til Århus-forordningen. I denne begrundelse antager Kommissionen, at det ikke er nødvendigt at ændre artikel 230 EF for at tillade søgsmålskompetence for miljøorganisationer, som opfylder en række objektive kriterier, der er fastsat i nævnte forslag. Sagsøgerne opfylder imidlertid nævnte kriterier, hvilket ifølge Kommissionens opfattelse er tilstrækkeligt til at anerkende, at de har søgsmålskompetence til at anlægge sag med påstand om annullation af den anfægtede retsakt.

Rettens bemærkninger

46 I henhold til artikel 230, stk. 4, EF kan »enhver fysisk eller juridisk person [...] indbringe klage over beslutninger, der retter sig til ham, samt over beslutninger, som, skønt de er udfærdiget i form af en forordning eller en beslutning rettet til en anden person, dog berører ham umiddelbart og individuelt«.

47 I det foreliggende tilfælde følger det af artikel 6 i den anfægtede retsakt, at denne alene er rettet til medlemsstaterne. Det tilkommer derfor sagsøgerne bl.a. at godtgøre, at de er individuelt berørt af denne retsakt, som ikke er rettet til dem.

48 I denne forbindelse følger det af retspraksis, at sagsøgere, der, som i det foreliggende tilfælde, ikke er adressater for en retsakt, kun kan påstå at være individuelt berørt af denne, såfremt den rammer dem på grund af visse egenskaber, som er særlige for dem, eller på grund af en faktisk situation, der adskiller dem fra alle andre og derfor

individualiserer dem på lignende måde som en adressat (jf. Domstolens dom af 25.7.2002, sag C-50/00 P, Unión de Pequeños Agricultores mod Rådet, Sml. I, s. 6677, præmis 36 og den deri nævnte retspraksis).

49 Det må derfor undersøges, om sagsøgerne i det foreliggende tilfælde er berørt af den anfægtede retsakt på grund af visse egenskaber, som er særlige for dem, eller om der foreligger en faktisk situation, der, henset til den anfægtede retsakt, adskiller dem fra alle andre.

50 Sagsøgerne har med henblik på at godtgøre, at de er individuelt berørt af den anfægtede retsakt, først anført, at de er særligt berørt af denne retsakt som følge af de alvorlige negative virkninger, denne har for beskyttelsen af miljøet og for beskyttelsen af arbejdstagernes sundhed, der kommer til udtryk gennem en nedsat beskyttelse af disse interesser. I øvrigt er Naturskyddföreningen ligeledes særligt berørt på grund af den anfægtede retsakts indgreb i foreningens ejendomsrettigheder.

51 Indledningsvis bemærkes, at sagsøgerne ikke har præciseret, hvorledes den anfægtede retsakt medfører en nedsat beskyttelse af miljøet og af arbejdstagernes sundhed, eller fremlagt konkrete oplysninger, der understøtter det angiveligt alvorlige indgreb i Naturskyddföreningens ejendomsrettigheder.

52 Dernæst bemærkes, at den anfægtede retsakt i det foreliggende tilfælde navnlig har til formål at ændre bilag I til direktiv 91/414 ved heri at optage det aktive stof

paraquat og ved at præcisere betingelserne for dets anvendelse som aktivt stof (artikel 1); at pålægge medlemsstaterne dels at tage godkendelsen af hvert plantebeskyttelsesmiddel, der indeholder paraquat, op til fornyet overvejelse, dels at nyvurdere de godkendte plantebeskyttelsesmidler, der indeholder paraquat (artikel 3); at pålægge medlemsstaterne at sørge for, at godkendelsesindehaverne senest den 31. marts 2008 indsender en rapport om virkningerne af risikoreducerende foranstaltninger, som skal anvendes inden for et brugersikkerhedsprogram og gennemførelse af fremskridt med hensyn til paraquatformuleringer (artikel 4, stk. 1), og at pålægge Kommissionen at forelægge Den Stående Komité for Fødevarekæden og Dyresundhed en rapport om anvendelsen af den anfægtede retsakt med angivelse af, om optagelse i bilag I til direktiv 91/414 fortsat er opfyldt, og at foreslå sådanne ændringer af dette direktiv, om nødvendigt også fjernelse fra dette bilag, som den finder nødvendige (artikel 4, stk. 2).

53 Uafhængigt af spørgsmålet om, hvilken eller hvilke af disse bestemmelser der ifølge sagsøgerne udgør et alvorligt indgreb i de interesser, som de varetager, i form af en nedsat beskyttelse af disse interesser og et alvorligt indgreb i en af disses ejendomsrettigheder, må det konstateres, at disse bestemmelser berører sagsøgerne i deres objektive egenskab af organer, der er aktive inden for beskyttelsen af miljøet eller arbejdstagernes sundhed, eller af indehavere af ejendomsrettigheder, og dette på samme måde som alle andre, der befinder sig i samme situation.

54 Som det fremgår af retspraksis, er denne ene egenskab imidlertid ikke tilstrækkelig til at godtgøre, at sagsøgerne er individuelt berørt af den anfægtede retsakt (jf. i denne retning Domstolens dom af 2.4.1998, sag C-321/95 P, Greenpeace m.fl. mod Kommissionen, Sml. I, s. 1651, præmis 28, og Rettens kendelse af 30.4.2003, sag T-154/02, Villiger Söhne mod Rådet, Sml. II, s. 1921, præmis 47 og den deri nævnte retspraksis).

55 Det fremgår af det anførte, at den anfægtede retsakts angiveligt negative virkninger for sagsøgernes interesser og ejendomsrettigheder ikke gør det muligt at godtgøre, at de er individuelt berørt af den anfægtede retsakt.

56 Sagsøgerne har for det andet anført, at EEB og EFFAT har en særlig status som rådgivere for EU-institutionerne, at Natuur en Milieu, Naturskyddföreningen og IUF har en tilsvarende status i forhold til nationale eller supranationale myndigheder, og at visse af sagsøgerne i overensstemmelse med deres vedtægtsbestemte formål udtrykkeligt har anmodet Kommissionen om ikke at optage paraquat i bilag I til direktiv 91/414.

57 Hertil bemærkes først, at den omstændighed, at en person på den ene eller den anden måde intervenerer i den procedure, som fører til, at Fællesskabet vedtager en retsakt, kun individualiserer den pågældende person i relation til den omhandlede retsakt, såfremt der i de gældende fællesskabsbestemmelser er foreskrevet overholdelse af visse processuelle garantier i forhold til den pågældende person (jf. Rettens kendelse af 29.4.2002, sag T-339/00, Bactria mod Kommissionen, Sml. II, s. 2287, præmis 51 og den deri nævnte retspraksis). I det foreliggende tilfælde foreskriver de fællesskabsbestemmelser, der gælder for vedtagelsen af den anfægtede retsakt, ingen processuelle garantier til fordel for sagsøgerne og heller ikke nogen medvirken af EU's rådgivende organer, nationale eller supranationale, som sagsøgerne hævder at tilhøre. Følgelig gør hverken den omstændighed, at sagsøgerne har opfordret fællesskabsmyndighederne til ikke at optage paraquat i bilag I til direktiv 91/414, eller sagsøgernes angivelige deltagelse i rådgivende organer det muligt at antage, at de er individuelt berørt af den anfægtede retsakt.

58 Hvad for det tredje angår argumentet om, at nederlandsk og svensk ret anerkender, at sagsøgerne er umiddelbart og individuelt berørt af retsakter, som krænker de

interesser, sagsøgerne varetager, bemærkes, at den søgsmålskompetence, som tillægges sagsøgerne i visse af medlemsstaternes retsordener, er irrelevant med henblik på at bedømme deres kompetence til at anlægge sag med påstand om annullation af en fællesskabsretsakt i henhold til artikel 230, stk. 4, EF (jf. i denne retning Rettens kendelse af 9.8.1995, sag T-585/93, Greenpeace m.fl. mod Kommissionen, Sml. II, s. 2205, præmis 51).

59 Det følger af det anførte, at fællesskabsretten ikke under de nuværende omstændigheder hjemler ret til at anlægge søgsmål af almen interesse ved Fællesskabets retsinstanser, således som sagsøgerne har hævdet i det foreliggende tilfælde.

60 Sagsøgerne har for det fjerde anført, at en effektiv domstolsbeskyttelse, således som fastslået i artikel 6 og 13 i EMRK, der finder anvendelse på fællesskabsinstitutionerne i henhold til artikel 6, stk. 2, EU, kræver, at det fastslås, at nærværende søgsmål skal fremmes til realitetsbehandling med den begrundelse, dels at de retssager, der anlægges ved de nationale retter vil være langvarige, komplekse og bekostelige, dels at disse domstole ikke vil være i stand til at afgøre de spørgsmål, der er rejst i forbindelse med nærværende søgsmål.

61 I denne forbindelse har Domstolen fastslået, at retten til en effektiv domstolsbeskyttelse hører til de almindelige retsgrundsætninger, der udspringer af medlemsstaternes fælles forfatningstraditioner, og at denne ret faktisk tillige er fastslået i artikel 6 og 13 i EMRK (dommen i sagen Unión de Pequeños Agricultores mod Rådet, præmis 38 og 39).

62 I samme dom har Domstolen udtalt, at der dels ved traktatens artikel 230 EF og artikel 241 EF, dels ved artikel 234 EF, er oprettet et fuldstændigt retsmiddel- og proceduresystem, som skal sikre kontrollen med lovligheden af institutionernes retsakter, idet kompetencen til at udøve denne kontrol er tillagt Fællesskabets retsinstanser. Fysiske eller juridiske personer, der på grund af betingelserne i artikel 230, stk. 4, EF for at antage en sag til realitetsbehandling ikke kan anfægte almengyldige fællesskabsretsakter direkte, har inden for rammerne af dette system efter omstændighederne mulighed for at gøre gældende, at sådanne retsakter er ugyldige, enten for Fællesskabets retsinstanser i form af en indsigelse i medfør af artikel 241 EF eller for de nationale retter, og at få disse, som ikke er beføjet til selv at fastslå ugyldigheden af sådanne retsakter, til at forelægge Domstolen præjudicielle spørgsmål herom (dommen i sagen Unión de Pequeños Agricultores mod Rådet, præmis 40).

63 Endelig fremgår det af retspraksis, at spørgsmålet om, hvorvidt et annullationssøgsmål ved Fællesskabets retsinstanser kan antages til realitetsbehandling, ikke kan afhænge af, om der findes et retsmiddel ved en national domstol, som giver adgang til en prøvelse af gyldigheden af den retsakt, som påstås annulleret (jf. i denne retning dommen i sagen Unión de Pequeños Agricultores mod Rådet, præmis 46).

64 Heraf følger, at efter den retsopfattelse, der er stadfæstet af Domstolen, kan det af sagsøgerne fremsatte argument om en effektiv domstolsbeskyttelse ikke i sig selv begrunde, at deres søgsmål skal fremmes til realitetsbehandling.

65 Sagsøgerne har for det femte anført, at deres søgsmål bør admitteres i medfør af princippet om ligestilling af parterne. Hertil bemærkes alene, at det fremgår af retspraksis, at den blotte omstændighed, at en sagsøger er berørt af en retsakt på modsat måde end en person, der har kompetence til at anlægge et annullations-

søgsmål til prøvelse af denne retsakt, ikke er tilstrækkelig til at tillægge denne sagsøger søgsmålskompetence (jf. i denne retning dommen i sagen Eridania m.fl. mod Kommissionen, præmis 7, og Domstolens dom af 23.5.2000, sag C-106/98 P, Comité d'entreprise de la Société française de production m.fl. mod Kommissionen, Sml. I, s. 3649, præmis 41). Under disse omstændigheder kan, selv om det, som anført af sagsøgerne, antages, at intervenienten har kompetence til at anlægge søgsmål med påstand om annullation af den anfægtede retsakt, denne omstændighed alene ikke godtgøre, at sagsøgerne opfylder kravet om at være individuelt berørt af den anfægtede retsakt, eller fritage dem for at godtgøre, at de opfylder dette krav.

66 Sagsøgerne har endelig for det sjette anført, at deres søgsmålskompetence følger dels af, at Kommissionen i begrundelsen for forslaget til Århus-forordningen har anført, at europæiske miljøorganisationer, som opfylder en række objektive kriterier, har søgsmålskompetence i henhold til artikel 230, stk. 4, EF, dels af, at sagsøgerne i det foreliggende tilfælde opfylder nævnte objektive kriterier.

67 Hertil bemærkes først, at principperne om retsreglernes rangfølge (jf. bl.a. Domstolens dom af 27.10.1992, sag C-240/90, Tyskland mod Kommissionen, Sml. I, s. 5383, præmis 42) er til hinder for, at en retsakt i afledt ret tillægger søgsmålskompetence til privatpersoner, som ikke opfylder kravene i artikel 230, stk. 4, EF. Det samme gælder så meget desto mere med hensyn til begrundelsen for et forslag til en retsakt i afledt ret.

68 Følgelig fritager den af sagsøgerne påberåbte begrundelse dem ikke fra at godtgøre, at de er individuelt berørt af den anfægtede retsakt. Selv om det antages, at sagsøgerne er »kvalificerede organer« som omhandlet i Århus-forordningen, må det

i øvrigt konstateres, at de ikke har fremført nogen begrundelse for, at denne egenskab gør det muligt at antage, at de er individuelt berørt af den anfægtede retsakt.

69 Når henses til det anførte, må det fastslås, at sagsøgerne ikke er individuelt berørt af den anfægtede retsakt. Følgelig bør sagen afvises, uden at det er nødvendigt at undersøge, om sagsøgerne er umiddelbart berørt af denne retsakt.

Sagens omkostninger

70 I henhold til artikel 87, stk. 2, i Rettens procesreglement pålægges det den tabende part at betale sagens omkostninger, hvis der er nedlagt påstand herom. Da sagsøgerne har tabt sagen, bør det pålægges dem at betale sagens omkostninger i overensstemmelse med Kommissionens påstand herom.

71 I henhold til artikel 87, stk. 4, tredje afsnit, i procesreglementet kan Retten træffe afgørelse om, at en intervenient skal bære sine egne omkostninger. I det foreliggende tilfælde bør den part, der er indtrådt i sagen til støtte for Kommissionen, bære sine egne omkostninger.

På grundlag af disse præmisser

bestemmer

RETTEN (Anden Afdeling)

1) Sagen afvises.

2) Sagsøgerne bærer deres egne omkostninger og betaler Kommissionen for De Europæiske Fællesskabers omkostninger.

3) Intervenienten bærer sine egne omkostninger.

Således bestemt i Luxembourg den 28. november 2005.

E. Coulon

Justitssekretær

J. Pirrung

Afdelingsformand